ROTTERDAMS PHILHARMONISCH ORKEST

Jaarbericht 2025

Jaarbericht 2025

Een uitgave van de Stichting Philharmonisch Fonds

Publiek tijdens *De Notenkraker*

Voorwoord

Met dit *Jaarbericht 2025* kijken we terug op een mooi jaar dat extra glans kreeg dankzij de gulle bijdragen en steun van onze Vrienden, begunstigers, donateurs, Gildeleden, fondsen en partners. Met verhalen van binnenuit gunnen we u een blik achter de schermen van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Op deze manier willen we onze dank uitspreken voor uw betrokkenheid en hartverwarmende support. Uw bijdragen maken bijzondere producties en samenwerkingen mogelijk en stellen het orkest in staat het beste uit zichzelf te halen.

In 2025 stonden we tijdens een sfeervol herdenkingsconcert in de Laurenskerk stil bij het verwoestende bombardement van Rotterdam, precies 85 jaar na dato. Speciaal voor de gelegenheid componeerde Maxim Shalygin *Canto Inferno*: een gedragen werk dat velen recht in het hart raakte. Daartegenover stond de uitbundige vrolijkheid van *Mission Symphonic*: we verwelkomden duizenden kinderen om samen met het orkest muziek te maken. Bijzonder was ook dansspektakel *Anima Obscura*, onze eerste productie samen met Scapino Ballet. In dit Jaarbericht leest u er meer over.

Graag willen we benadrukken hoe belangrijk uw steun en bijdragen voor ons zijn. Met z'n allen investeren we in de toekomst en de artistieke kwaliteit van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Musici krijgen bijvoorbeeld een kostbaar instrument of strijkstok in bruikleen. Jonge talenten kunnen hun vaardigheden verder ontwikkelen aan onze Academy en ervaring opdoen met de orkestpraktijk.

Het is voor ons een feest samen te werken met al die geweldige musici, dansers, acteurs, componisten, regisseurs, choreografen en ontwerpers. Zo weten we vele muziekliefhebbers te raken en samen te brengen: kinderen, jongeren, trouwe bezoekers en nieuwkomers, in binnen- en buitenland en op onverwachte plekken in de stad. Daar zijn we trots op. Net zo trots zijn we op onze trouwe achterban die het orkest een warm hart toedraagt en daar op vele manieren blijk van geeft.

We zien ernaar uit u allen weer te mogen ontvangen in de concertzaal!

ROB STREEVELAAR
Algemeen en artistiek directeur

PIET VAN GENNIP
Zakelijk directeur

16 ANIMA OBSCURA
Scapino Ballet neemt initiatief voor pas de deux

20 STRIJKSTOK
Hadewijch Hofland:

‘Ik dacht meteen: die doet iets met mijn viool’

14 MISSION SYMPHONIC
Bovenbouwkinderen zingen Dvořák én You’ll Never Walk Alone

Inhoudsopgave

10 JAPAN-TOURNEE
Sterrenontvangst in Osaka doet jetlag vergeten

en verder

08 Compositie **Maxim Shalygin**
22 **Havenbedrijf Rotterdam** steunt educatieprojecten
26 Vrienden van het orkest: **Jan en Trudy Walschots**
28 **Facts & figures**
34 Met dank aan alle **Vrienden en gulle gevers**

24 GUSTAW BAFELTOWSKI
Vorig jaar nog academist, nu aanvoerder van de cellisten

30 MARTHA ARGERICH
Pianolegende heeft haar hart verpand aan Lahav en Rotterdam

Schoonheid en ellende gaan vaak samen

Maxim Shalygin schreef *Canto Inferno* ter gelegenheid van het herdenkingsconcert 85 jaar na het verwoestende bombardement op Rotterdam. ‘Mijn muziek heeft tijd nodig om zich te ontvouwen.’

Nooit eerder kwamen er zoveel positieve reacties op een herdenkingsconcert, hoorde Maxim Shalygin later. Zijn *Canto Inferno* voor orkest, koor en sopraan – een zinderend stuk op *Fire and Ice*, het beroemde gedicht van Robert Frost – paste dan ook wonderwel bij Fauré’s troostrijke *Requiem*. Het onderwerp: zal ijs of vuur het einde der tijden inluiden en is het één geschikter dan het ander?
De eigenzinnige componist, wiens werk bekend staat om zijn intensiteit en spirituele lading, blikt een jaar later met voldoening terug. Er is geen vaste werkwijze, zegt hij. ‘Maar bij *Canto Inferno* ging het zeldzaam makkelijk, bijna als vanzelf.’ Zo speelde hij thuis achter de piano meteen de beginmelodie, nadat hij in mei 2024 met de orkestleiding de gewenste lengte van het opdrachtstuk had besproken.

Laurenskerk

Op tien minuten waren ze uitgekomen voor zijn bijdrage aan het herdenkingsconcert in de Laurenskerk ter herinnering aan het verwoestende bombardement van Rotterdam op 14 mei 1940. ‘Mijn muziek heeft tijd nodig om zich te ontvouwen,’ zegt hij. Los daarvan twijfelde hij geen moment of hij de opdracht zou aannemen. ‘Als je de kans krijgt om met musici van dit niveau te werken, het Rotterdams Philharmonisch Orkest en het Nederlands Kamerkoor, dan grijp je die met beide handen aan.’ Hij lacht: ‘De kans is groot dat je muziek gaat klinken zoals die klinken moet.’
Oorlog is een terugkerend thema in zijn oeuvre. Hij is erom bekritiseerd, zegt de Oekraïense Nederlander die sinds 2010 in Den Haag woont. ‘Sommige mensen vinden dat muziek entertainment moet zijn. Voor mij is dat niet zo. Begrijp me niet verkeerd, ik vind schoonheid heel belangrijk in kunst. Maar schoonheid en ellende – pijn, geweld, maatschappelijke problemen – gaan vaak samen.’

Oorlogssirenes

Er waren journalisten die niet geloofden dat hij *Lacrimosa for 7 violins* – een werk uit 2017 met passages die herinneren aan oorlogssirenes – had geschreven vóórdat Rusland Oekraine binnenviel. ‘Of ze zeiden dat ik een vooruitziende blik had gehad met betrekking tot de oorlog in Oekraïne. Onzin natuurlijk. Er is altijd wel ergens oorlog.’
Nog verder ging hij in *Canti d’inizione e fine* (2018), dat hij voor cellist Maya Fridman schreef: ongemakkelijke muziek met oerschreeuwen die je door merg en been gaan. Voor het laatste deel gebruikte hij *Todesfuge*, Paul Celans beroemde holocaustgedicht. ‘De technicus met wie ik het stuk opnam, kon het niet verdragen en liep de studio uit.’

Nog steeds weet hij niet goed waarom hij het componeerde en zoveel van zichzelf en de luisteraar vroeg, ‘maar het moest eruit’.
In dat opzicht is er wel wat veranderd, zegt hij. Sinds de oorlog in Oekraïne is er een knop omgegaan. Meer dan tevoren vindt hij het belangrijk dat muziek *mooi* is. Maar dat wil niet zeggen dat hij voorbijgaat aan narigheid en ellende. *Canto Inferno* is daar een goed voorbeeld van – met een prachtige solo van sopraan Christiane Karg. ‘Het was nog even spannend omdat Lahav Shani wegens ziekte moest afzeggen. Maar hij werd vervangen door Matthew Halls, een geweldige dirigent. Soms gebeurt dat, dan heb je geluk, dan valt alles op zijn plek.’

Met de *shinkansen* naar de concertzaal

Japanse fans in de Minato Mirai Hall, Yokohama

Stel je voor: je bent nog nooit in Japan geweest, laat staan met een orkest. Online marketeer Maxime de Bruin hield een blog bij tijdens de tournee van het Rotterdams Philharmonisch Orkest in Japan. Een kleine bloemlezing.

Op woensdagochtend arriveer ik bij De Doelen. Om één uur vertrekt de bus naar Schiphol. We worden uitgezwaaid door achterblijvende collega's en even bekruipt me het gevoel dat ik op schoolreisje ga. [...] Na de gebruikelijke luchthavenrituelen: inchecken, security, gate, raak ik in gesprek met contrabassist Jonathan Focquaert. Dit wordt zijn derde keer naar Japan. Hij vertelt over een eerdere tournee, waarbij door de Japanse zomerhitte de lak van verschillende instrumenten begon te smelten. Toen de musici hun koffers openden, was het de vraag of de instrumenten het stemmen überhaupt zouden overleven. [...]
Om 17.15 uur lokale tijd landen we in Osaka. Ruim twintig uur onderweg. De vermoeidheid is groot, maar verdwijnt bij wat we zien, terwijl we met de bus naar het hotel rijden. Een adembenemende zonsondergang over Osaka Bay.

Osaka

WERELDEXPO, 20 JUNI

Heel bijzonder: ons koperensemble treedt op in het Nederlandse paviljoen tijdens de Wereldexpo. Samen met mijn

content-collega Sanne Bakkes mag ik dat vastleggen. We gaan eerst door de beveiliging. Het verbaast me hoe vriendelijk iedereen is. Ik kijk mijn ogen uit, zoveel mensen, zoveel beweging. Na de lunch bespreken we met het mediateam de planning. Het lichtplan, de schermpresentatie, de muzikale cues.
Als de deuren opengaan, hoor iets dat ik niet meteen kan plaatsen. Luid geroezemoes? Ik kijk verbaasd naar tourmanager Daniel Rosenquist. Hij zegt: 'De rij is zó lang dat mensen niet meer naar binnen mogen.' Dat wil ik zien. Een mensenmassa vult de hal voor de ingang. Ik volg de rij naar buiten die zich vastberaden om het gebouw heen slingert. Dit is dus het publiek voor ons koperensemble – alsof er zo meteen een popster opkomt. Vandaag ben ik ook verantwoordelijk voor het doorklikken van de presentatie op het scherm achter het ensemble. Het vergt mijn opperste concentratie. De volle zestig minuten zit ik met gespitste oren, hopend dat mijn PowerPoint perfect meeloopt met de muziek.
En dan: nog één adem, nog één noot en daarna barst het applaus los.

Osaka

THE SYMPHONY HALL, 21 JUNI

Het is zover: het eerste concert van deze tour. Op het programma: Wagenaar, Prokofjev en Dvořák. Voor het eerst spelen we met pianist Bruce Liu. Nadat we de jetlag hebben gesust met koffie is het tijd om in de bus te stappen. Onderweg vraag ik contrabassist Arjen Leendertz wat een tournee zo bijzonder maakt. 'Je deelt niet alleen het podium,' zegt hij. 'Maar ook de reis en alles eromheen. Dat maakt de onderlinge band sterker.'
De zaal is imposant, met hoge houten wanden. Terwijl het orkest zich installeert, vraag ik links en rechts hoe iedereen zich voelt. Sommigen zijn de jetlag al te boven, anderen helemaal niet.

Bruce Liu

Vandaag is het schema strak. Er is maar één repetitie: van tien tot één uur. Direct daarna gaan de deuren open voor het publiek. [...]
Wanneer het concert begint, is het voor Sanne en mij tijd om achter onze schermpjes te kruipen. We installeren ons backstage met een laptop, een harddrive en een half opgeladen camera-accu, klaar om het geschoten beeld van de dag te bewerken tot een verhaal. Af en toe gluren we door het raampje in de coulissen. [...]

Nagoya

AICHI ARTS CENTER, 22 JUNI

Het is erg warm, zo'n 40 graden. We gaan met een *bullet train* naar Nagoya. Het is een aandoenlijk gezicht: een heel orkest dat als een mierensliert een perron probeert over te steken. Eenmaal in de supersnelle trein is het genieten. Stille wagons, comfortabele stoelen, airco én een prachtig uitzicht. Tussen stadsgezichten duiken plotseling bergen op.

また、一般来場者に
親しみを感じてもらおうと、
吉本新喜劇のテーマ曲として
関西で馴染みのある「サムバディ・
ストール・マイ・ギャル」も演奏。

Vertaling: **Om connectie te zoeken met het publiek, werd ook 'Somebody Stole My Gal' gespeeld, een nummer dat in Kansai bekend is als themalied van Yoshimoto Shinkigeki (bekende comedy show).**

観客から大きな拍手が
沸き起こりました。

Dit werd met luid applaus door het publiek ontvangen.

Bron: ABC news, Kansai news

De generale repetitie. Sanne en ik nemen alvast onze posities in. Dan komt Sayaka Shoji het podium op. De Japanse violiste is een fenomeen. Ze speelt met een intensiteit die je naar adem doet happen. Vandaag staat Beethovens *Vioolconcert* op het programma en haar spel gaat perfect op in de klank van het orkest. [...]
Na het laatste applaus gaat alles razendsnel. Instrumenten worden ingeleverd voor transport, wij stappen in de bus naar Nagoya Station en daarna opnieuw in de *shinkansen*, dit keer naar Shinagawa. In de trein nemen we een laatste clip op voor de video van die dag. Ik merk dat de jetlag hard toeslaat. De collega's lachen vriendelijk, terwijl ik voor de vierde keer wil zeggen: 'Vandaag speelden we in...' Waar zijn we ook alweer?

Kanagawa

MUSA KAWASAKI
SYMPHONY HALL, 23 JUNI

Repetitie om half zes, concert om zeven uur. Bruce Liu schuift weer aan voor het *Derde pianoconcert* van Prokofjev. Ik loop langs het podium en kijk. Iedereen zoekt elkaar even op voor een grapje, een blik, een schouderklopje. Het is een soort choreografie, losjes maar voelbaar hecht. En ineens raakt het me. Ik stel me voor

hoe het moet zijn om in een orkest als dit te spelen. Hoe afhankelijk je van elkaar bent. Hoe je je laat meevoeren door de kleinste beweging van de dirigent. Ook buiten het podium stopt die alertheid niet. In hotelgangen hoor je koperblazers zachtjes fluiten om hun lippen warm te houden. Er is altijd geluid. Muziek is geen beroep van negen tot vijf. Het is een permanente staat van paraatheid.

Tokyo

SUNTORY HALL, 26 EN 27 JUNI

We spelen in de legendarische Suntory Hall. 'One of the best halls in the world!' roept trompettist Adrián Martínez. De eerste avond spelen we met Bruce Liu Prokofjev, voorafgegaan door Wagners *Cyrano de Bergerac*. Met Dvořáks *Negende symfonie* sluiten we af. Lahav Shani beweegt als een wervelwind over het podium. Tijdens de toegift gebeurt iets onverwachts: Lahav Shani kruipt samen met Bruce achter de piano om *Hungarian Dance* te spelen. Het is een ongelooflijk gezicht, dirigent en solist samen achter de vleugel, terwijl de zaal meezwaait op elke noot. [...]

Saitama

TOKOROZAWA
CIVIC CULTURAL CENTER, 29 JUNI

De laatste dag van onze Japan-tournee... Op het podium hangt tijdens het inspelen meteen een bijzondere energie. Iedereen beseft dat dit het slot is van een onvergetelijke reis. Lahav geeft een speech vol warmte: het orkest noemt hij 'familie'. Ook cellist Eelco Beinema laat zich namens het orkest niet onbetuigd, trots op wat we samen hebben neergezet.
Het concert voelt als een waardige afsluiting en na afloop worden we nog één keer verrast door de betrokkenheid van het Japanse publiek. Buiten de zaal staan rijen mensen die ons willen bedanken. Handtekeningen worden uitgedeeld, iedereen wenst ons een goede reis. Als de bus optrekt, zwaaien de fans ons na.

Muzikale ontdekkingsreis

In *Thuiskomen* trekt Tinne de wereld in op zoek naar een medicijn voor haar vergeetachtige vader. Ze weet wat ze moet doen als honderden kinderen zingen: *Going home!* Regisseur **Sybrand van der Werf** vertelt over zijn missie.

Misschien klinkt hij wat prekerig, waarschuwt Sybrand van der Werf, maar dat is dan maar zo. ‘Ik vind dat we als kunstenaars een verplichting hebben, zeker bij educatieprojecten, om na te denken over wat kunst met het publiek doet.’ Hij is de enthousiaste regisseur van Mission Symphonic, het terugkerende meezingproject van het Rotterdams Philharmonisch Orkest voor bovenbouwkinderen uit Rotterdam en omgeving in samenwerking met ZangExpress.

Voor de duidelijkheid: hij heeft niks tegen voorstellingen die vooral plezier of verwondering teweegbrengen. ‘Maar kunst mag ook helpen, zeker bij kinderen, bij het vormen van een wereldbeeld en het nadenken over hun eigen positie daarin.’ Het is een belangrijke reden waarom hij en schrijver Gabby Bakker de formule voor de laatste editie hebben aangepast.

Voorheen bestond de ‘missie’ van de Mission Symphonic-concerten vooral uit (meerstemmig) meezingen met symfonisch repertoire – wat de kinderen uitstekend doen, dankzij de ‘unieke methode van ZangExpress’. Dat uitgangspunt is gebleven, maar er is een ‘dramaturgische noodzaak’ aan toegevoegd, vertelt de regisseur. ‘We zijn op zoek gegaan naar een doel: waarom zingen de kinderen mee?’

Unieke stad

De makers gebruikten Rotterdam als inspiratiebron. ‘Een unieke stad wat betreft culturele diversiteit, zeker als je zoals ik in Maastricht woont. We dachten: wat betekent het eigenlijk om ergens thuis zijn? Wat betekent het woord ‘thuis’ bijvoorbeeld voor iemand met Turkse roots die nu in Charlois woont? Dat kon ook meteen een muzikaal thema worden.’ Voorbeelden genoeg uit de muziekgeschiedenis: in de romantiek hielden veel componisten zich bezig met hun directe omgeving of ze verdiepten zich juist in vreemde culturen.

‘Ze voelen meteen dat ze onderdeel zijn van het geheel’

‘*Mijn vaderland* van Smetana is een bekend voorbeeld, maar ook een bizar oriëntaals stuk uit *Aladdin* van Nielsen zit in de voorstelling: *De marktplaats van Isfahan*.’

Een ander punt van aandacht was ‘de extreem goede voorbereiding’ in de klas. ‘Fantastisch natuurlijk, maar je loopt dan het risico dat kinderen gaan zitten wachten op een *cue* – ha, we mogen! – en weinig meekrijgen van de rest van de voorstelling. Nu beginnen we met een klankimprovisatie. Zo voelen ze meteen dat ze onderdeel zijn van het geheel.’

Het verhaal gaat over Tinne. Ze trekt de wijde wereld in op zoek naar een medicijn tegen vergeetachtigheid voor haar vader. ‘Eigenlijk is zij op zoek naar zelfbevestiging, een herkenbaar thema voor kinderen.’ Hoogtepunt in de voorstelling is de ontmoeting van Tinne, een rol van zangeres Rose-Anne van Elswijk, met udspeler Nawras Altaky. ‘In de door hem geschreven muziek komt de mix tussen oost en west prachtig samen.’

Wanneer de moed haar in de schoenen zinkt, houdt hij haar een spiegel voor. ‘Ze denkt: waar moet ik nu naartoe? En op dat moment zingen alle kinderen samen met Rose-Anne: *Going Home* – op een melodie uit Dvořáks *Uit de nieuwe wereld*. Ze sporen haar aan. En naadloos gaat de muziek over in *You’ll Never Walk Alone*. Ik zat in de zaal en zag een jongetje: hij kon het niet echt meezingen, maar je zag aan hem hoeveel het hem deed. Hij wist gewoon niet waar hij naartoe moest met zijn ziel. Een soort katharsis was het.’

‘Anima obscura overrompelt als totaalconcept’
De Volkskrant (2 juni 2025) over de eerste coproductie van Scapino Ballet Rotterdam en het Rotterdams Philharmonisch Orkest

Muziek en dans

Match made in heaven

Spektakelstuk *Anima Obscura* markeerde vorig jaar het begin van de samenwerking tussen het Rotterdams Philharmonisch Orkest en Scapino. Choreograaf en artistiek leider **Nanine Linning**: ‘Het orkest heeft de voorstelling laten vliegen.’

Nanine Linning liet er bepaald geen gras over groeien, toen ze twee jaar geleden aantrad als artistiek leider van Scapino Ballet Rotterdam. ‘De dag nadat ik mijn handtekening had gezet, heb ik Floris Don, manager artistieke zaken van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, benaderd.’ Voor haar is het de gewoonste zaak van de wereld om andere disciplines te betrekken bij haar plannen en dromen. Sterker, haar benadering van dans is bij uitstek multidisciplinair.
‘Ik dacht meteen: we kunnen samen iets unieks voor de stad betekenen.’ Haar toenadering viel in goede aarde en intussen is de eerste stap gezet. *Anima Obscura* – een totaalkunstwerk met dansers, orkest, koor, solisten, videokunst, animatie en hologrammen – was in 2025 het indrukwekkende resultaat van de nieuwe samenwerking tussen Scapino Ballet en het Rotterdams Philharmonisch Orkest.
Een gedetailleerde voorstudie lag klaar. Daar had ze bij haar vorige werkgever in Bielefeld aan gewerkt. ‘Het was tijdens corona. Met een koor en een orkest werken kon niet en de dansers moesten afstand houden van elkaar. We hebben goed research kunnen doen, maar de uitvoering was maar een schim van het idee. Dat hebben we nu met het Rotterdams Philharmonisch Orkest kunnen laten vliegen.’

Dansende lichaam

Dans is haar grote liefde, maar muziek is dat net zo goed. ‘Niet voor niets versterken ze elkaar. Voor mij doen het dansende lichaam en het musicerende lichaam absoluut niet voor elkaar onder. Kijk naar dirigenten, zoals ze bewegen: het zijn prachtige dansers. Maar ook het orkest is een en al lichamelijke concentratie. Musici ademen en bewegen als een geheel, de connectie tussen *body* en *mind* is extreem belangrijk.’
Voor de muziek van *Anima Obscura*, een voorstelling over het verlangen naar onsterfelijkheid, raadpleegde ze Tido Visser, destijds nog de artistiek directeur van het Nederlands Kamerkoor. Ze vertelde hem over het alchemische proces als belangrijk filosofisch kader: de aloude zoektocht naar omzetting van waardeloze materialen in goud. ‘Dat proces voltrekt zich in zeven stadia. Toen kwam hij met de suggestie van Brahms’ treurmis *Ein Deutsches Requiem* dat thematisch perfect aansluit én uit zeven delen bestaat. Ook noemde hij *Ein Schemen* van Yannis Kirakides, dat daarop voortborduurt. Toen dacht ik: hoe gaaf zou het zijn als we die twee werken gaan versmelten, dan heb je een clash tussen oud en nieuw.’
Het voorbeeld typeert haar werkwijze. Aan de dansrepetities in de studio gaat een lang onderzoeksproces vooraf. ‘Op basis van het concept zoek ik een artistiek team bij elkaar: muziekexperts, beeldend kunstenaars, maar ook wetenschappers. Samen bouwen we aan een inhoudelijk kader als inspiratiebron voor dansers en uitvoerders.’

Creatief avontuur

Op dit moment zit ze midden in de voorbereidingen voor *La Mer*, de nieuwe productie met het Rotterdams Philharmonisch Orkest. ‘Barbara Hannigan dirigeert én zingt, ik verheug me daar erg op.’ Natuurlijk wordt het – weer – een creatief avontuur waarbij orkest en dansgezelschap elkaar uitdagen. Maar Nanine Linning wil de samenwerking graag nog een stap verder brengen. ‘Ik vond het orkest te weinig zichtbaar in *Anima Obscura*. Daar moeten we iets op verzinnen, misschien in de toekomst zelfs een aanpassing van de zaal. Zodat we ons echt als gelijkwaardige partners kunnen presenteren.’

‘Samen kunnen we iets unieks voor de stad betekenen’
Nanine Linning

‘Ik dacht meteen: die doet iets met mijn viool’

Dankzij de Vrienden van het Rotterdams Philharmonisch Orkest speelt violist **Hadewijch Hofland** nu met een nieuwe strijkstok. Hoe verloopt zo’n aanschaf? Een kijkje achter de schermen.

Het begon ermee dat Hadewijch Hofland, eerste violist bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest, dacht: ik groei een beetje uit mijn viool. ‘Toen zei iemand: je kunt beginnen met een nieuwe stok, die kan veel doen voor je instrument. Dat vond ik een goeie tip. Vervolgens hoorde ik een hele tijd later van het orkest dat er budget was en dat ik een nieuwe stok mocht uitzoeken.’

Ben je veel bezig met de parafernalia van het spelen: snaren, stokken, enzovoorts?
‘Nee, helemaal niet. Maar ik snap nu beter waarom het voor sommigen een hobby is. Die blijven zoeken in de hoop verborgen pareltjes op te duikelen. Er ging een wereld voor me open.’

Hoe pak je zoiets aan?
‘Dat vond ik dus meteen al moeilijk. Ik heb advies gevraagd aan collega’s die er veel verstand van hebben. Van hen kreeg ik een aantal namen van vioolbouwers door. Veel interessante bouwers zitten in het buitenland, dat is best lastig: ik heb een gezin en een druk leven, ik kan niet even op en neer. Maar al snel kreeg ik een tip over een vrouw die voor een Engelse bouwer werkt en in Antwerpen woont. Die neemt dan heel veel stokken mee vanuit Londen. Via haar ben ik aan mijn stok gekomen.’

Hoeveel strijkstokken heb je uitgeprobeerd?
‘Ik denk een stuk of vijftien in een tijdsbestek van twee jaar. Sommige probeerde ik even een uurtje, andere nam ik voor langere tijd mee. Deze stok was een van de eerste die ik tegenkwam en die voelde meteen fijn – ik dacht: wow, die doet echt iets met mijn viool. Maar ik wilde ook weer niet te gauw beslissen. Het is heel persoonlijk, soms is het ook een kwestie van gewicht. Een stok van een gram meer kan al zwaar voelen. Uiteindelijk dacht ik: waarom moeilijk doen, volgens mij ben ik gewoon een beetje verliefd geworden op die ene stok.’

Wat is er zo fijn aan?
‘Mijn oude was licht en bewegelijk, die moest ik als het ware echt in bedwang houden, zeker bij zachte passages en lange noten. Deze is stabiel en heeft een verfijnder geluid bij bepaalde strijktechnieken, bijvoorbeeld als ik spiccato speel – dan laat je de stok stuiteren. Hij klinkt sowieso dieper en warmer, dat sprak me natuurlijk het meest aan.’

Dan is het: inpakken en meenemen?
‘Nee, je moet een hele procedure doorlopen. Ik heb eerst een aantal mensen uit het orkest ook met die stok laten spelen. Die zeggen wat ze ervan vinden, het is tenslotte een aanzienlijke aanschaf voor het orkest. Als zij hem goedkeuren betekent dat groen licht. Vervolgens laat je de strijkstok taxeren door minimaal drie andere bouwers. Met hun taxatierapporten gaat de orkestmanager de onderhandelingen in met de verkoper. Dus het duurt wel even voordat zo’n deal rond is.’

Nog steeds happy?
‘Zeker! Intussen speel ik ook op een andere viool, ik heb er een in bruikleen van het orkest. Dat was wel even spannend, maar gelukkig matcht die ook geweldig met mijn stok.’

Steunpilaar

Mede dankzij de gulle gaven van de Vrienden beschikt het Rotterdams Philharmonisch Orkest over uitstekende instrumenten. Tot de recente aankopen behoren onder meer een Cassini-altviool (eind zeventiende eeuw) voor altviolist Veronika Lénártová en een Vuillaume-cello (bouwjaar ca. 1856) voor cellist Yi-Ting Fang – naast de strijkstok voor Hadewijch Hofland. De Vriendenvereniging telt plusminus drieduizend leden; zij vormen een onmisbare steunpilaar voor het orkest.

‘Kansengelijkheid voor kinderen,

daar doen we het voor’

Corinne van Iersel is bij het Havenbedrijf Rotterdam onder meer verantwoordelijk voor de sponsoring van de ‘iconen’ in de stad. Bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest ligt de nadruk op educatieprojecten voor kinderen in Rotterdam-Zuid.

Corinne van Iersel was zelf begin dit jaar als vrijwilliger in De Doelen. Met acht collega’s van het Havenbedrijf was ze betrokken bij de jeugdvoorstelling *Apollo* van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. ‘De kinderen – vijftienhonderd op één dag – kwamen met bussen en wij begeleidden hen. Natuurlijk waren er docenten bij, maar extra handjes zijn altijd welkom. Veel kinderen komen voor het eerst in een concertzaal, dat zie je gewoon aan de manier waarop ze rondlopen. Het gros is heel positief. Een enkeling vindt er niks aan. Maar dat mag, smaken verschillen.’
Ze is manager Hospitality, Events & Sponsoring bij het Havenbedrijf Rotterdam, dat sinds jaar en dag de grote culturele en sportieve instellingen in de stad ondersteunt. ‘De Rotterdamse iconen,’ noemt Corinne van Iersel die liefdevol. ‘Niet alleen het Rotterdams Philharmonisch Orkest, maar ook de Wereldhavendagen, Luxor, Blijdorp, het Maritiem Museum, Boijmans Van Beuningen en zo kan ik nog wel even doorgaan.’
Social impact staat hoog op de agenda van de overheids-NV waarvan de gemeente Rotterdam de grootste aandeelhouder is. ‘We willen een constructieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de stad en de grote maatschappelijke uitdagingen, zoals armoedebestrijding en kansengelijkheid voor kinderen en jongeren.’
Vanuit dat oogpunt bracht het Havenbedrijf een paar jaar geleden een scherpere focus aan in het sponsorbeleid. ‘Voorheen waren we bijvoorbeeld sponsor van het reisfonds van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Als het orkest op reis ging, maakten wij dat mede mogelijk en organiseerden we vaak ter plekke een ontvangst voor relaties. Hartstikke leuk en belangrijk, maar we vonden het tijd voor een ander accent.’

Samenwerking

Jeugd en educatie is sinds juni 2024 het speerpunt van de samenwerking met het orkest. In de huidige overeenkomst zijn expliciet muzikale educatieprojecten voor kinderen in Rotterdam-Zuid als geefdoel benoemd. ‘In de tussentijd zijn we ook partner geworden van het Jeugdeducatiefonds. Het fonds vergroot de ontwikkelingskansen van kinderen die in armoede opgroeien. Vergis je niet, die groep is in Rotterdam best groot. Zo hebben we kunnen bijdragen aan de bekostiging van ettelijke brillen, schoolboeken en schoolreisjes. Wij hebben vervolgens gezegd: hoe mooi is het als je die kinderen naar De Doelen kunt halen of als ze in Theater Zuidplein een concert van het Rotterdams Philharmonisch Orkest kunnen meemaken.’
Op die manier is Corinne van Iersel een spilfiguur in de Rotterdamse cultuursector. Ze maakt initiatieven mogelijk en brengt mensen met elkaar in contact. ‘Laatst sprak ik de man die verantwoordelijk is voor het jongerenprogramma van de Wereldhavendagen. Die heb ik aan de educatiepersonen van het Maritiem Museum en het Rotterdam Philharmonisch Orkest gekoppeld. Je weet nooit wat voor mooie nieuwe dingen eruit voortkomen – dat is aan hen.’
De betrokkenheid van het Havenbedrijf bij de stad uit zich ook op een andere manier: medewerkers krijgen de gelegenheid om zich in werktijd in te zetten voor goede doelen. ‘Ze mogen vier keer per jaar een dagdeel investeren in vrijwilligerswerk,’ vertelt Corinne van Iersel. ‘Dat kan van alles zijn: gelukswandelingen met ouderen of koken bij een zorginstantie, en dus ook de begeleiding van jeugdconcerten bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Daar is veel animo voor. Ik hoor van de coördinator dat de inschrijvingen altijd in *no time* vol zijn.’

Schoolkinderen bij een Ieder Kind Een Instrument-concert

Meesurfen op een diepe orkestklank

In seizoen 2024-2025 was Gustaw Bafeltowski een van de acht academisten van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Het jaar heeft hem veel gebracht. ‘Ik ben opener geworden,’ zegt de getalenteerde cellist vanuit Warschau.

‘Als je me dit twee of drie jaar geleden had voorspeld, dan had ik het niet geloofd,’ zegt Gustaw Bafeltowski. Hij is niet alleen de splinternieuwe aanvoerder van de cellistengroep van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, maar ook de jongste aanwinst, letterlijk en figuurlijk, van het befaamde Poolse Karol Szymanoswki Quartet. De 24-jarige cellist is net terugverhuisd naar zijn geboorteplaats Warschau. ‘Met een beetje pijn in het hart, want ik was gehecht geraakt aan Rotterdam en Schiedam, waar ik woonde.’ De nieuwe, riante positie in Rotterdam maakt het mogelijk om te reizen en een enigszins vrij bestaan als musicus te leiden. ‘Ik had niet gedacht dat zoiets nu al binnen handbereik lag.’

Waarom besloot je om je juist in Rotterdam aan te melden voor de Academy?
‘Mijn vriendin studeerde in Den Haag – dat was de aanleiding. Ik wilde orkestervaring opdoen, omdat ik me in mijn opleiding daarvoor vooral op mijn ontwikkeling als solist had toegelegd. Ik deed veel competities en concoursen, maar dat betekende niet dat ik bewust voor een carrière als solist koos. Ik wilde verschillende opties onderzoeken.’

Waar kijk je vooral met plezier op terug?
‘Het spelen in het orkest – dat was zo leerzaam, het heeft mijn blik enorm verruimd. Om iets te noemen: waar je zit, maakt veel uit, afhankelijk van de Amerikaanse of Duitse opstelling. Je volgt natuurlijk de dirigent. Maar ik merkte ook: als je achterin zit, naast de bassectie – een heerlijk gevoel, je surft als het ware mee op die rijke, diepe klank. Ik vond het ook fijn om steeds weer nieuw symfonisch repertoire in te studeren. Ook als luisteraar had ik daar weinig ervaring mee. Van Ravel naar Brahms en vervolgens iets twintigste-eeuws: heel essentieel in het portfolio van het orkest. Je werkt met geweldige solisten en dirigenten, allemaal met een eigen aanpak en inhoudelijke benadering, dat is zo leerzaam. En minstens zo belangrijk: de sociale context. Als je zoals ik gewend was weken aaneen te studeren voor een concours, hooguit samen met een pianist, voelt dat best eenzaam – een groot verschil met de doorlopende interacties in het orkest. De cellogroep voelde meteen als een hechte vriendenclub of zelfs familie. Ik denk dat ik opener ben geworden door de Academy, in muzikaal én persoonlijk opzicht.’

En toen kwam ook nog de positie van cello-aanvoerder vrij.
‘Dat was een geweldig toeval. Ik heb die kans met beide handen aangegrepen. Spannend natuurlijk, maar ik heb de proefperiode vooral als een bonusverlenging van de Academy proberen te zien. Ik wilde uitvinden of ik het zou kunnen en of het beviel. Dat ik het vertrouwen heb gekregen als jongste van de groep brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Niet alleen als solist in het orkest, maar ook als degene die de koers voor de sectie uitzet. Ik heb managementachtige taken, dat is nieuw voor me. De komende tijd ga ik daarvan genieten en me inzetten voor het orkest met alles wat ik in me heb.’

Academy

Jaarlijks geeft het Rotterdams Philharmonisch Orkest vijf tot tien jonge musici de kans om vlieguren te maken in het orkest en lessen te volgen bij collega-musici. Deelnemers aan de Academy worden begeleid op praktisch en artistiek gebied. Ze krijgen bijvoorbeeld auditietraining en doen ook kamermuziekervaring op. Internationale toptalenten kunnen zich zo voorbereiden op de beroepspraktijk. In 2025 stroomden twee academisten door naar het orkest: Gustaw Bafeltowski (cello) en Jutta Demuynk (altviool). De laatste won haar proefspel terwijl ze nog in haar academiejaar zat en is in 2025 aan haar proefjaar begonnen.

Een Vriendschap van meer dan een halve eeuw

Muziek is een rode draad in het leven van **Jan en Trudy Walschots**. Ze stemmen er vaak hun vakanties op af of reizen ervoor om. Maar ‘het Rotterdams’ blijven ze trouw, als Vrienden en donateurs.

Toen Jan en Trudy Walschots zeven jaar geleden afscheid namen van hun werk, vierden ze dat met een concert in De Doelen in gezelschap van directe collega’s. ‘Negenendertig kaarten hebben we gekocht,’ zegt Trudy. ‘Eerst gingen we met z’n allen uit eten en daarna naar het openingsconcert van het Gergiev Festival,’ vult Jan aan. Het was op 12 september 2019 en zonder moeite lepelt hij het programma van die avond op: Stravinsky (*Concert voor piano en blaasinstrumenten*), Debussy (*La Mer*), Ravel (*Boléro*) en een nieuw werk van Thierry Escaich.

Voor het echtpaar uit Nieuwerkerk aan den IJssel is muziek niet minder dan een ‘leefstijl’. Zij werkte voorheen als HRM-adviseur bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, hij was wetenschappelijk medewerker bij het Centraal Bureau voor de Statistiek. Sinds hun pensioen genieten ze nog meer van wat hen in hun studententijd min of meer samenbracht: de liefde voor muziek.

Als het even kan bezoeken ze ergens ter wereld een concert. Afgelopen juni nog waren ze bij de Schostakowitsch Tage in Gorhrisch in de buurt van Dresden. ‘Eigenlijk was het plan om alleen naar Noord-Duitsland te gaan, maar ja, dan pakken we toch ook nog de trein naar het Zuiden.’

Dat de muziek en het reizen uitstekend samengaan, weten ze ook dankzij het Rotterdams Philharmonisch Orkest. In 2003 gingen ze bijvoorbeeld mee op een door de Vrienden georganiseerde trip naar Sint-Petersburg.

Muziekdispuut

Als eerstejaars in Rotterdam waren ze destijds lid geworden van het muziekdispuut van de studentenvereniging. Trudy: ‘Om de beurt verzorgde je dan een avond. Ik had iets voorbereid over volksmuziek. Na de pauze heb ik de ruimte leeggehaald om met de studenten te gaan volksdansen. Jan was me nooit zo opgevallen, maar ik stond met grote ogen te kijken. Hij bleek bij een volksdansgroep te hebben gezeten.’

Jan bezocht in mei 1972 voor het eerst een concert van het Rotterdams Philharmonisch Orkest – dat hij en zijn vrouw kortweg ‘het Rotterdams’ noemen – en was meteen verkocht. Sindsdien heeft hij een abonnement. ‘Voor zeventieneneenhalve gulden had je met je CJP zeven concerten op de dinsdagavond. Het was de goedkoopste en de populairste serie.’

Hij is toen ook meteen lid van de Vrienden geworden. ‘Nog eerder dan dat wij elkaar leerden kennen.’

De korting die zij zelf als studenten genoten, speelt nog altijd een rol in hun motivatie om het orkest trouw te steunen. ‘Concertbezoek zou anders alleen maar weggelegd zijn voor een kleine groep.’ Ze vinden het belangrijk dat ook kinderen en jongeren in aanraking kunnen komen met klassieke muziek. Trudy: ‘Als je ziet hoeveel muziekscholen er in de loop van de jaren zijn gesloten en ook op scholen is het muziekonderwijs minimaal. Ik vind dat de overheid daar veel te weinig in investeert.’

Jan en Trudy Walschots op het roze dak van Het Nieuwe Instituut. Op 2 juli 2022 gaven koperblazers en slagwerkers van het Rotterdams Philharmonisch Orkest daar een concert in het kader van Rotterdam Architectuur Maand.

Kwijtschelding

Sinds corona zijn ze behalve Vrienden ook donateurs. Voor de geannuleerde concerten konden ze kiezen voor terugbetaling van de ticketprijs of voor kwijtschelding, een gift dus. Jan: ‘Het geld hebben we aan het orkest geschonken via een schriftelijke overeenkomst. En de fiscus betaalt ook nog wat mee, want het volledige bedrag is aftrekbaar.’

Zijn hun bijdragen geoormerkt? Jan: ‘We hebben het wel eens overwogen, bijvoorbeeld om een instrument te schenken.’ Trudy: ‘Het is ook moeilijk kiezen. Nu is het geld breed inzetbaar. We weten dat er zorgvuldig mee om wordt gegaan en dat het goed wordt besteed.’

Facts & figures 2025

Concerten

93
concerten in Nederland

23
concerten in het buitenland

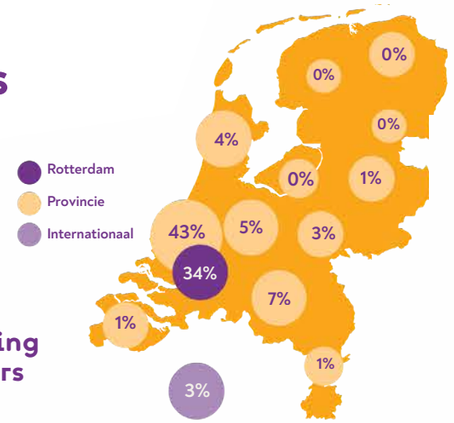
RPhO Academy

220
wereldwijde aanmeldingen

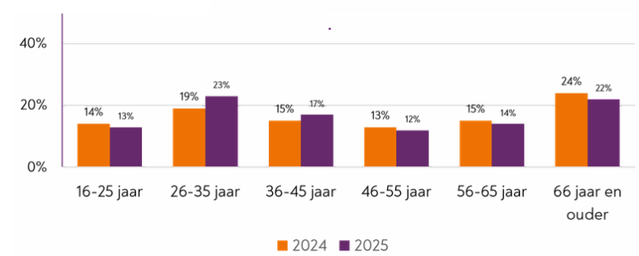
7
academisten

53%
van onze bezoekers was jonger dan 45 jaar

Herkomst bezoekers

Leeftijdsverdeling concertbezoekers 2024 en 2025

Bereik

168.000
totaal

123.000
in Rotterdam en

16.000
rest van Nederland

29.000
internationaal

32.000
kinderen en jongeren

U draagt bij aan

- Educatie
- Talentontwikkeling
- Compositie-opdrachten
- Maatschappelijke projecten
- Coproducties
- Internationale tournees
- Instrumenten

Top 10 concerten 2025

Volgens onze bezoekers

1 **Joe Hisaishi in Concert**
28, 29 maart
Dirigent: Joe Hisaishi
Hisaishi *Spirited Away Suite*
Harp - Emmanuel Ceysson

2 **Martha Argerich speelt Schumann**
27 november
Dirigent: Lahav Shani
Schumann *Pianoconcert*
Piano - Martha Argerich

3 **Herdenkingsconcert 2025 14 mei**
Dirigent: Matthew Halls
Shalygin *Canto Inferno*,
Fauré *Requiem*
Nederlands Kamerkoor, sopraan Christiane Karg, bariton Thomas Oliemans

4 **Yannick dirigeert Bruckner**
21 t/m 23 maart
Dirigent: Yannick Nézet-Séguin
Bruckner *Derde Symfonie*
Sopraan - Angel Blue

5 **Rondom Ravel**
7, 8, 9 maart
Dirigent: Han-Na Chang
Ravel *Boléro*
Fagot - Lola Descours

6 **Harry Potter and the Philosopher's Stone™ in Concert 12 t/m 16 november**
Dirigent: Justin Freer
Williams *Harry Potter and the Philosopher's Stone*

7 **Symfonie fantastique**
17, 19 oktober
Dirigent: Kazuki Yamada
Berlioz *Symphonie Fantastique*
Piano - Alexandre Kantorow

8 **Bruckners Hemel en Aarde**
26, 28 september
Dirigent: Lahav Shani –
Bruckner *Te Deum* en *Vierde Symfonie*
Laurens Symfonisch Koor, sopraan Elza van den Heever, alt Gerhild Romberger, tenor Daniel Behle, basbariton Kostas Smoriginas

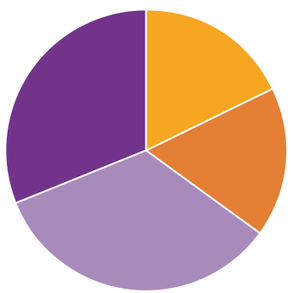
9 **Sjostakovitsj' Leningrad**
9 t/m 12 oktober
Dirigent: Tarmo Peltokoski
Sjostakovitsj *Zevende symfonie 'Leningrad'*
Viool - Daniel Lozakovich

10 **Negro Folk Symphony**
14, 16 maart
Dirigent: Roderixk Cox
Dawson *Negro Folk Symphony*
Piano - Alexander Gavrylyuk

Bijdragen uit donaties en fondsen

totaal: **€1.014.750**

- 18% Sponsoring events
- 17% Gildeleden en orkestreis
- 34% Donateurs
- 31% Nalatenschappen

Particuliere donaties
€341.500

Nalatenschappen
€314.150

Lahav Shani en Martha Argerich,
27 november 2025
Robert Schumann: Pianoconcert

‘In één woord: GRANDIOOS!’

Martha Argerich maakte in 1968 als 27-jarige haar debuut in De Doelen. Sindsdien is de legendarisch pianist, even gepassioneerd als virtuoos, talloze malen terug geweest in Rotterdam. De band met het Rotterdams Philharmonisch Orkest is alleen maar sterker geworden sinds ze in 2018 met chef-dirigent Lahav Shani het podium deelde. In hem vindt ze een zielsverwant, ondanks verschillen in achtergrond en leeftijd. Geen gelegenheid laat de grande dame voorbijgaan om met Lahav en het orkest te musiceren. In december 2026 komt ze terug voor Beethovens *Eerste pianoconcert*. ‘Niet van deze wereld,’ schreef *Trouw* over haar vertolking van Schumanns *Pianoconcert* vorig jaar. We vroegen onze bezoekers naar hun mening – een kleine greep uit de reacties.

‘Martha Argerich was geweldig, en dat op 84-jarige leeftijd. Prachtig: de wisselwerking tussen orkest en Martha.’

‘Het was een topavond! Het orkest was zo dynamisch onder leiding van Shani! En dan ook dat prachtige pianoconcert van Schumann door Martha Argerich gespeeld. Klasse!!’

‘In één woord: GRANDIOOS! Inspirerend, en poëziewaardig!

‘Ik kan geen 10+ geven, maar jullie zijn zo goed bezig! Dat ik hierbij mag zijn!’

Uw steun, een muzikaal fundament

Elk concertseizoen weer staat het orkest klaar om het beste uit zichzelf te halen. Het Rotterdams Philharmonisch Orkest is en blijft ambitieus, avontuurlijk, bevlogen en vol vernieuwingsdrang. Wat er precies zo eigen aan is, valt moeilijk uit te leggen, maar musici en dirigenten uit binnen- en buitenland roemen de klank en de spontaniteit.

U zult dat kunnen onderschrijven, als trouwe fans en bezoekers van het orkest. Wat u misschien niet meteen hoort, is uw eigen aandeel daarin. Uw steun en bijdragen geven het orkest het stevige fundament waarop het kan bouwen, finetunen en excelleren – in groots opgezette symfonieën en intieme werken. Dankzij uw generositeit hebben we talrijke initiatieven kunnen ontplooien die een duurzame basis vormen voor de toekomst. Voorbeelden zijn de RPhO Academy, diverse compositietrajecten, de vernieuwde muziekbibliotheek en de Orkest Ontdekker waarmee jongeren spelenderwijs het orkest kunnen ontdekken via Virtual Reality.

Met dit Jaarbericht en het overzicht op de volgende pagina's willen we alle mensen en organisaties in het zonnetje zetten die jaar in jaar uit met ons samenwerken om het Rotterdams Philharmonisch Orkest te laten schitteren. Dankzij uw betrokkenheid en loyaliteit kunnen we de mooiste programma's maken, innovatief zijn en ons publiek, jong en oud, blijven ontroeren en verrassen. Dat het orkest in de stad en daarbuiten een samenbindende factor kan zijn, is mede dankzij u.

Nalatenschap

Doorgeven wat van waarde is

Als Vriend, begunstiger of donateur van het Rotterdams Philharmonisch Orkest maakt u bijzondere projecten mede mogelijk. Dat stemt ons intens dankbaar. Zo kunnen wij de symfonische muziek in ere houden en ook toekomstige generaties laten kennismaken met haar schoonheid en rijkdom. Een nalatenschap is een bijzondere vorm van schenking: een laatste betekenisvolle groet van uzelf en een enorme blijk van waardering voor ons orkest. Als getuigenis van wat bij leven zo waardevol was én als prachtige toegift naar nieuwe generaties.

'Al jaren heb ik mijn vaste plaatsje in de zaal. Ik beleef er zoveel aan, dat gun ik een ander ook. Ik heb altijd goed maar verstandig geleefd, dus van wat nu overblijft, geef ik graag met de warme hand en als ik er straks niet meer ben, erft het orkest wat er dan nog over is. Ik vind het belangrijk dat het Rotterdams Philharmonisch Orkest kan doorgaan en zo mensen kan bereiken die net als ik niet met klassieke muziek grootgebracht zijn.'
Anonieme gever

Gilde van bedrijfsbegunstigers

ABN AMRO Bank Rotterdam de heer P. Pfaff | **AKD Advocaten & Notarissen** mevrouw mr. N. van Woerkom MBA | **Anthony Veder** de heer drs. J.M. Valkier | **ASR Nederland N.V.** de heer W. van den Berg | **Batenburg Techniek N.V.** de heer R. van den Broek | **De Haan Minerale Oliën** de heer A. de Haan | **Dura Vermeer Groep N.V.** de heer drs. J. Dura | **Dusseldorp** de heer A.J. Witvliet | **Ector Hoogstad Architecten** de heer ir. J.A.P. Ector | **EDGE Technologies** de heer drs. C.P.G. van Oostrom | **Enigmatry** de heer J. de Haan | **HAL Investments** de heer P. Linssen | **Hollandia Vastgoed B.V.** de heer S.P. Lubbers | **Hutchison Ports ECT Rotterdam** de heer L.C. Ruijs | **Indofin Group** mevrouw drs. B.H.C. de Bruin | **ING Bank Rotterdam** mevrouw mr. B.B.M. Brand MRE | **Jeeves/ Senior Service** de heer F.V. Vervat | **KPMG Rotterdam** mevrouw C. Nagtegaal | **Loyens & Loeff N.V.** de heer mr. H. Zeven | **M&R de Monchy** de heer D.L. baron van Wassenaer | **NautaDutilh** de heer E. Geerling | **Nedspice Holding B.V.** de heer F.J. Lavooij | **Nedspice Holding B.V.** de heer A. van Gulick | **NGM International B.V.** de heer R.J. Drake | **Ploum** de heer T. Ensink | **ProDelta** mevrouw E.R.D. Meijer | **Rabobank Rotterdam** de heer A. van de Velde | **Rotterdam The Hague Airport** de heer M. Visser | **Sigcorne B.V.** de heer C. van Gent | **Van Lanschot Bankiers Rotterdam** de heer M.J.R. Slingenberg | **Van Oord Dredging and Marine Contractors BV** de heer R.E. de Bruin | **Vitol B.V.** de heer G.R. Skern | de heer S.M.T. Schipper | de heer dr. ir. H.N.J. Smits | mevrouw C.F.J. de Ruiter-de Groot | de heer L. Verheul | en anonieme Gildeleden

Ambassadeurs Philharmonisch Fonds de heer F.J. Lavooij | de heer S.M.T. Schipper

SUBSIDIËNTEN

Gemeente Rotterdam

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

PARTNER

Port of Rotterdam

PREFERRED PARTNER

MARRIOTT ROTTERDAM

Jan schut verhuizingen bv ROTTERDAM - HOLLAND

GILDE VAN BEDRIJFSBEGUNSTIGERS

Donateurs

Marina van Aalst-Kleyn-van Willigen | Hein van Ameijden | Kyong-Ok van Ameijden-Kim | Joke en Paul de Beijer | Arnold van der Bie en Ellen Kruiten | De heer R.C.W. Brouwer | Hans van Buuren | De heer R. Buwalda | Marjan en Robbert Cohen | De heren Bieseman en Couvreur | De heer M. Degeling | De heren Demkes en Tettero | De heer mr. W. Dommering | Annemarie Advokaat-van den Doel | De heer mr. P.J.M. Drion | De heren J.A.P. Ector en W. van den Berg | De heer en mevrouw Elkenbracht-Huizing | Mevrouw K.E. van Essen | De heer en mevrouw Filbri-van Wieringen | Mevrouw I.I. Filmer-Wijngaarde | De heer D.J. de Frenne | Bart en Marleen Gerretsen | De heer drs. F.G. Gompen | De heren K.B. Gould en Th.C.M. Kemperman | Mevrouw Grapperhaus | De heer A.D.H. Groenenboom | De heer J.A. Groenendaal | De heer B.J.W. de Haas en mevrouw A.M. Schaap | Mevrouw P.A.Th. Hazen | Hans Heesterbeek en Mariëlle Franken | De heer en mevrouw Henneveld | Door Hezemans | Joke Hol-Seij | Mevrouw G.J. De Hoog-van Pelt | De heer en mevrouw Hudig-Deiters | Mevrouw E.B.M. Jansen | De heer en mevrouw Jansen-Oei | De heer en mevrouw de Jong-Guillen | Jan Willem en Lottie van der Kamp-Koning | De heer Van Ketel en mevrouw Te Spenke | Maria Kiebêrt | De heer en mevrouw Kolff-Willinge | De heer en mevrouw Kolthof | Peter en Adriana Koudstaal | De heer N.M. Kramer | Mevrouw L.A. Kramer-Seijffardt | Mevrouw L.M. Kruidenier-Winkelman | Maria Kuster | Ton van der Laan en Sue Goldberg | De heren P.J.M. van Laarhoven en E.O.O. Ringes | Hilde Laffeber-Nicolaï | De heer en mevrouw Langendaal-Braams | Mevrouw H. Lamberts-Stibbe | Jaap Lampe en Jetske Vulsma | Mevrouw Th.A. de Lange | De heer mr. A.R. Leemreis | Joop van Lenteren en Vanda Helena Paes Bueno I Willem en Anneke Marsman | Mevr. C.J.M. Martens | De heer F. Meima en mevrouw E.M. Wubbe | Eric Möhringer en Janny van Vliet | Mevrouw J. van der Molen | De heer mr. J. de Muinck Keizer | Mevrouw C.M. Muller- Kraaijvanger | De heer en mevrouw Muller-Schoof | De heer P.J.F. Niemantsverdriet | Jan en Veneeta van Noord | De heer en mevrouw van Oosten-Snoek | Mevrouw M.F. PetersSlough en de heer A Peters | Els Peters-Zwerus en Hans Zwerus | Ronald Pfeiffer | De heren G.C. Poolman en F.J. Hilgers | Leo Pronk en Korrie Van Kampenhout | Mevrouw E.E. RavenBoshuizen | Familie Reinerie | De heer H.P.C. van Roermund | De heer en mevrouw Roijers | Mathilde Rol | Elly Rood-Pijpers | De heer M.C. Roose en mevrouw M.O. Blagovici | De heer en mevrouw Schraven-Swart | Truus Segers en Wim Vrouenraets | De heer en mevrouw Servaas | Mevrouw M.G.A.B.I. Smeels | Mevrouw C. Somerwil | De heer W.H.A. Somerwil | Elly van der Spek-Verhoef | Stichting Doelwijk – De heer W.E. Ruys | Stichting Saphir | De heer J.A.W.M. Strooij | De heer E.J. Stumphius en mevrouw J.C.J Feleus | Henk en Maggy Swets | De heer en mevrouw Uneken-de Kruijff | Aat Vandersmissen | Mevrouw van der Velde | De heer P. Vellekoop en mevrouw F. Vellekoop-Monna | Mevrouw F. Verhoef-Blokland | Eline Vis | De heer en mevrouw Visser | Stichting Kleijn van Willigen-Goddard | Annelies van der Vorm | De heer en mevrouw Vrolijk | Mevrouw N.E. van der Wal en de heer J. Berkenbosch | Jan en Trudy Walschots | Mevrouw E.D. Walstra | Mevrouw B.H.H.M. WammesHoux | Mevrouw R. Warnaar-van den Hoven | Dick en Agnes van Wensveen | De heer van Wersch | Jan Wielaard en Kees van Oorschot | en een aantal anonieme donateurs

Fondsen op Naam

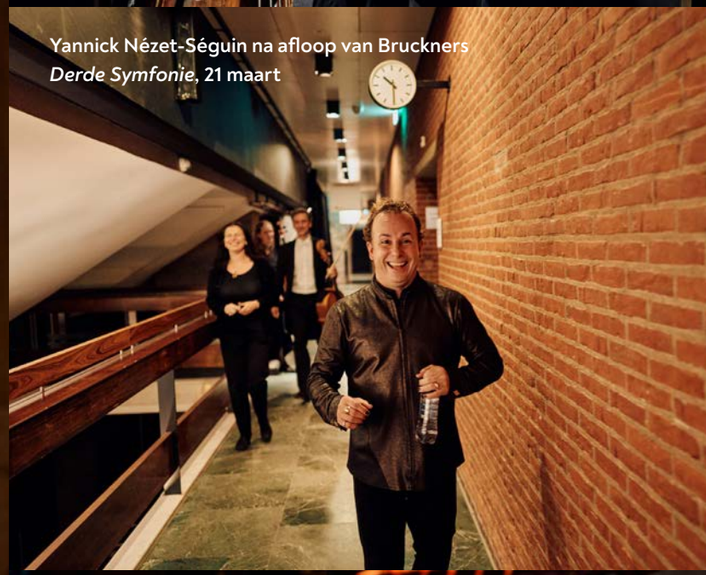
Siemons-Muller Fonds | Smits-Schiebroek Fonds | Fonds Loranthus-nmk | Kees en Henriëtte Oranje-de Bruijn Fonds | Dr. A.M. Dingemans-Dumas

Achter de schermen

Contrabassisten na afloop van Bruckners
Hemel en Aarde, 26 september

Jonathan Focquaert (contrabas), Anja van der Maten (hobo),
Robert Franenberg (contrabas)

Yannick Nézet-Séguin na afloop van Bruckners
Derde Symfonie, 21 maart

Adrián Martinez (trompet), Javier Clemén Martínez (contrabas)
en Harke Wiersma (contrabas)

colofon

Uitgave
Stichting Philharmonisch Fonds, september 2026

Redactie
Nicoline Baartman, Maxime de Bruin, Yamire Horst, Amber Oosterwaal

Fotografie
Sanne Bakkes, Jubal Battis, Bruno Bonansea, Maxime de Bruin, Sanne Donders, Milagro Elstak, Eduardus Lee, Sanne Linssen, Stef Nagel, Marc Nolte, Guido Pijper, Antim Wijnaendts Van Resandt, Bart Wijtman

Vormgeving
Studio Goedhart

Drukkerij
Impressed

Hoornisten Richard Speetjes en Pierre Buizer

ROtterDaMS
PHiLHaRMONiSCH
Fonds

